

V Bruseli 6. júla 2020

OZNÁMENIE ZAJINTERESOVANÝM STRANÁM

VYSTÚPENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA A PRAVIDLÁ EÚ V OBLASTI ZEMEPISNÝCH OZNAČENÍ

Spojené kráľovstvo 1. februára 2020 vystúpilo z Európskej únie a stalo sa „tretou krajinou“¹. V dohode o vystúpení² sa stanovuje prechodné obdobie, ktoré sa skončí 31. decembra 2020. Do uvedeného dátumu sa právo Únie v celom svojom rozsahu uplatňuje na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve³.

Európska únia a Spojené kráľovstvo budú počas prechodného obdobia rokovať o dohode o novom partnerstve, ktorou sa ustanoví najmä oblasť voľného obchodu. Nie je však isté, či sa takáto dohoda uzavrie a nadobudne platnosť na konci prechodného obdobia. V každom prípade by takáto dohoda vytvorila vzťah, ktorý by bol z hľadiska podmienok prístupu na trh veľmi odlišný od účasti Spojeného kráľovstva na vnútornom trhu⁴, v colnej únii EÚ a v oblasti DPH a spotrebných daní.

Okrem toho bude po skončení prechodného obdobia Spojené kráľovstvo tretou krajinou, pokiaľ ide o vykonávanie a uplatňovanie právnych predpisov EÚ v členských štátoch EÚ.

Preto sa všetky zainteresované strany, a najmä hospodárske subjekty, upozorňujú na právny stav platný po skončení prechodného obdobia (časť A nižšie). V tomto oznámení sa takisto vysvetľujú určité príslušné ustanovenia dohody o vystúpení týkajúce sa odlúčenia (časť B nižšie), ako aj pravidlá uplatniteľné na Severné Írsko po skončení prechodného obdobia (časť C nižšie).

¹ Tretia krajina je krajina, ktorá nie je členom EÚ.

² Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7) (ďalej len „dohoda o vystúpení“).

³ S výhradou určitých výnimiek stanovených v článku 127 dohody o vystúpení, ktoré nie sú relevantné v kontexte tohto oznámenia.

⁴ V dohode o voľnom obchode sa predovšetkým nestanovujú koncepty vnútorného trhu (v oblasti tovaru a služieb), ako je vzájomné uznávanie, zásada krajiny pôvodu a harmonizácia. Dohodou o voľnom obchode sa neodstraňujú ani colné formality a kontroly vrátane tých, ktoré sa týkajú pôvodu výrobkov a ich vstupov, ani zákazy a obmedzenia dovozu a vývozu.

Upozornenie:

Toto oznámenie sa netýka

- potravinového práva EÚ vrátane obchodných noriem,
- pravidiel EÚ o iných právach duševného vlastníctva, ako napr. ochranných známkach a vzoroch,
- pravidiel EÚ o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi.

Oznámenia týkajúce sa týchto aspektov sa pripravujú alebo už boli uverejnené⁵.

A. PRÁVNÝ STAV PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Pojem „zemepisné označenie“ používaný nižšie zahŕňa tieto označenia chránené právom EÚ: chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1151/2012⁶, chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1308/2013⁷, zemepisné označenia v zmysle nariadenia (EÚ) 2019/787⁸ a zemepisné označenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 251/2014⁹. Na účely tohto oznámenia zahŕňa pojem „zemepisné označenie“ aj zaručené tradičné špeciality v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 a tradičné pojmy v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Po skončení prechodného obdobia sa právo EÚ v oblasti zemepisných označení už nebude v Spojenom kráľovstve uplatňovať¹⁰. Má to najmä tieto dôsledky:

1. ZEMEPISNÉ OZNAČENIA REGISTROVANÉ V EÚ PRED SKONČENÍM PRECHODNÉHO OBDOBIA

Akékoľvek práva udelené v súlade s právom EÚ o zemepisných označeniach pred skončením prechodného obdobia sa po skončení prechodného obdobia budú uplatňovať len v členských štátoch EÚ.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sk.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 1).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/787 zo 17. apríla 2019 o definovaní, popise, prezentácii a označovaní liehovín, používaní názvov liehovín pri prezentácii a označovaní iných potravín, ochrane zemepisných označení liehovín, používaní etylalkoholu a destilátov poľnohospodárskeho pôvodu v alkoholických nápojoch (Ú. v. EÚ L 130 17.5.2019, s. 1).

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 251/2014 z 26. februára 2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2014, s. 14).

¹⁰ Pokiaľ ide o uplatniteľnosť práva EÚ v oblasti zemepisných označení na Severné Írsko, pozri časť C tohto oznámenia.

Treba však pripomenúť, že v dohode o vystúpení sa stanovuje, že súbor zemepisných označení registrovaných v EÚ na konci prechodného obdobia bude v Spojenom kráľovstve aj naďalej predmetom ochrany (pozri nižšie, časť B tohto oznámenia).

2. REGISTRÁCIA ZEMEPISNÝCH OZNAČENÍ PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Postup registrácie zemepisného označenia podľa práva EÚ v oblasti zemepisných označení sa líši podľa funkcie pôvodu výrobkov.

Konkrétne, na registráciu názvu produktu ako zemepisného označenia musia výrobcovia v EÚ zaslať žiadosť na posúdenie vnútroštátnym orgánom. Dotknutý členský štát potom žiadosť postúpi Európskej komisii, ktorá žiadosť preskúma postupom stanoveným v právnych predpisoch EÚ uvedených vyššie¹¹.

Pri názvoch výrobkov z krajín mimo EÚ, ktoré sa majú registrovať ako zemepisné označenia v EÚ, musia výrobcovia zaslať žiadosť Európskej komisii buď priamo alebo prostredníctvom svojich vnútroštátnych orgánov¹².

Registrácia zemepisného označenia v EÚ po skončení prechodného obdobia, pokiaľ ide o výrobky s pôvodom v Spojenom kráľovstve, musí byť v súlade s podmienkami, ktoré platia pre zemepisné označenia z tretích krajín¹³.

Žiadosti o registráciu názvov v EÚ, ktoré nie sú na konci prechodného obdobia uzavreté, sa už pri registrácii po skončení prechodného obdobia nebudú vzťahovať na Spojené kráľovstvo.

B. PRÍSLUŠNÉ USTANOVENIA DOHODY O VYSTÚPENÍ TÝKAJÚCE SA ODLÚČENIA

V článku 54 ods. 2 prvom pododseku dohody o vystúpení sa stanovuje, že názvy chránené v EÚ v posledný deň prechodného obdobia budú aj naďalej predmetom ochrany v Spojenom kráľovstve na základe príslušných pravidiel EÚ v oblasti zemepisných označení¹⁴. Toto ustanovenie zahŕňa aj zemepisné označenia súvisiace s výrobkami s pôvodom v Spojenom kráľovstve.

¹¹ Pozri článok 49 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, články 95 a 96 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, článok 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2019/787 a články 12 až 13 nariadenia (EÚ) č. 251/2014.

¹² Pozri článok 49 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, článok 95 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, článok 24 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2019/787 a článok 11 nariadenia (EÚ) č. 251/2014.

Viac informácií o spôsobe podania žiadosti a formuláre žiadosti sú dostupné na adrese: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/registration-name-quality-product_sk.

¹³ Ide napríklad o požiadavku stanovenú v článku 8 ods. 1 druhom pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012.

¹⁴ Článok 54 ods. 2 prvý pododsek dohody o vystúpení sa nevzťahuje na zemepisné označenia, ktorých ochrana v Únii vyplýva z medzinárodných dohôd, ktorých je Únia zmluvnou stranou (pozri článok 54 ods. 2 tretí pododsek dohody o vystúpení).

Podľa podmienok dohody o vystúpení má byť súboru zemepisných označení EÚ v Spojenom kráľovstve priznaná ochrana bez akéhokoľvek opätovného preskúmania a minimálne na rovnakej úrovni ako na základe príslušných právnych predpisov EÚ¹⁵. Takáto ochrana trvá neobmedzene počas celého obdobia, keď je príslušné zemepisné označenie predmetom ochrany v Európskej únii¹⁶.

To znamená, že zemepisné označenia, ktoré sú v súčasnosti registrované v Európskej únii, a tie, ktoré budú zaradené do registra do konca prechodného obdobia, budú aj po skončení prechodného obdobia v Spojenom kráľovstve predmetom ochrany bez toho, aby bolo na zabezpečenie takejto ochrany potrebné podať žiadosť v Spojenom kráľovstve alebo vykonať akýkoľvek konkrétny administratívny postup¹⁷.

Podľa podmienok dohody o vystúpení bude registrácia súboru zemepisných označení EÚ v Spojenom kráľovstve bezplatná¹⁸.

C. PRAVIDLÁ UPLATNITEĽNÉ V SEVERNOM ÍRSKU PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Po skončení prechodného obdobia nadobudne účinnosť protokol o Írsku/Severnom Írsku¹⁹. Protokol o Írsku/Severnom Írsku podlieha pravidelnému udeleniu súhlasu zákonodarného zhromaždenia Severného Írska, pričom počiatočné obdobie uplatňovania trvá štyri roky po skončení prechodného obdobia²⁰.

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa stanovuje, že určité ustanovenia práva EÚ sa uplatnia aj na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko. V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa EÚ a Spojené kráľovstvo ďalej dohodli, že v rozsahu, v akom sa pravidlá EÚ uplatňujú na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko, sa so Severným Írskom zaobchádza ako s členským štátom²¹.

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa stanovuje, že nariadenie (EÚ) 2019/787, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 a nariadenie (EÚ) č. 1308/2013 sa uplatňujú na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko²².

¹⁵ Článok 54 ods. 2 prvý pododsek dohody o vystúpení.

¹⁶ Článok 54 ods. 2 druhý pododsek dohody o vystúpení.

¹⁷ Článok 55 ods. 2 dohody o vystúpení.

¹⁸ Článok 55 ods. 1 dohody o vystúpení.

¹⁹ Článok 185 dohody o vystúpení.

²⁰ Článok 18 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

²¹ Článok 7 ods. 1 dohody o vystúpení v spojení s článkom 13 ods. 1 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

²² Článok 5 ods. 4 protokolu o Írsku/Severnom Írsku a oddiel 45 prílohy 2 k uvedenému protokolu.

Znamená to, že odkazy na Európsku úniu v častiach A a B tohto oznámenia sa musia chápať tak, že zahŕňajú aj Severné Írsko, zatiaľ čo odkazy na Spojené kráľovstvo sa musia chápať tak, že odkazujú len na Veľkú Britániu.

Konkrétnejšie to okrem iného znamená toto:

- Ochrana zemepisných označení EÚ, ktoré sú zaregistrované pred skončením prechodného obdobia, bude po skončení prechodného obdobia naďalej platiť aj v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko. Platí to aj pre zemepisné označenia registrované v EÚ po skončení prechodného obdobia.
- Ochrana zemepisných označení podľa medzinárodných dohôd EÚ bude po skončení prechodného obdobia naďalej platiť aj v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko²³. Platí to aj pre dohody uzavreté po skončení prechodného obdobia.
- Žiadosti o zemepisné označenie týkajúce sa výrobkov s pôvodom v Severnom Írsku, ktoré nebudú na konci prechodného obdobia uzavreté alebo budú odovzdané až po skončení prechodného obdobia, sa budú považovať za žiadosti EÚ a nebudú musieť spĺňať podmienky pre žiadosti tretích krajín (pozri vyššie, oddiel A.2 tohto oznámenia).
- Severné Írsko nebude mať vnútroštátny systém ochrany zemepisných označení, ktorý by existoval oddelene od systému ochrany v EÚ a súbežne s ním²⁴. Názvy s pôvodom v Severnom Írsku sú predmetom ochrany v Európskej únii a v Severnom Írsku až po registrácii v EÚ. Na území Spojeného kráľovstva s výnimkou územia Severného Írska sú predmetom ochrany až po ich registrácii v systéme ochrany zemepisných označení Spojeného kráľovstva.
- Vnútroštátne námietkové konanie podľa článku 49 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, článku 96 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, článku 24 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2019/787 a článku 13 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 251/2014 je obmedzené len na osoby so sídlom v Severnom Írsku.
- Cezhraničné zemepisné označenia Írska/Severného Írska sa spracúvajú a registrujú v súlade s právnymi predpismi EÚ ako zemepisné označenia EÚ. Uplatňujú sa pravidlá EÚ o spoločných žiadostiach a dodatkoch, pokiaľ ide o zemepisné označenia so 100 % pôvodom na území EÚ.

²³ Článok 5 ods. 4 protokolu o Írsku/Severnom Írsku a posledná zarážka oddielu 4 prílohy 2 k uvedenému protokolu.

²⁴ Zásada výlučnosti a úplnosti systému ochrany zemepisných označení EÚ stanovená v 1. rozsudku Súdneho dvora (veľká komora) z 8. septembra 2009 (*) vo veci C 478/07, návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Handelsgericht Wien (Rakúsko) (Budějovický Budvar, národní podnik proti Rudolf Ammersin GmbH), a 2. rozsudku Súdneho dvora (druhá komora) zo 14. septembra 2017 vo veci C 56/16 P, odvolanie podľa článku 56 štatútu Súdneho dvora Európskej únie (Slovná ochranná známka Európskej únie Port Charlotte).

Na základe protokolu o Írsku/Severnom Írsku sa však vylučuje možnosť, aby sa Spojené kráľovstvo zúčastňovalo na prijímaní a tvorbe rozhodnutí Únie, pokiaľ ide o Severné Írsko²⁵.

Webové sídlo Komisie venované pravidlám EÚ o politike kvality (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels_sk) poskytuje všeobecné informácie o právnych predpisoch Únie uplatniteľných na zemepisné označenia. Tieto stránky budú v prípade potreby doplnené o ďalšie aktuálne informácie.

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

²⁵ V prípade, že je potrebná výmena informácií alebo vzájomné konzultácie, uskutočnia sa v rámci spoločnej konzultačnej pracovnej skupiny zriadenej na základe článku 15 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.